

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 5, 2022

2022-02-02

Sammanfattning

Nytt år och nya möjligheter, välkommen till ett nytt spännande år med de globala energimarknaderna! För en koncis sammanställning av marknadernas utveckling under 2021, se energimarknadernas [årskrönika](#) som publicerades den 18 januari*.

2022 har hittills handlat i stor utsträckning av det ansträngda säkerhetspolitiska läget i östra Europa och den bedömda ökade risken för en rysk invasion av Ukraina. USA och EU samarbetar för att införa ekonomiska och exporthindrande sanktioner mot Ryssland, skulle Ryssland gå in i Ukraina. Ryssland menar på att man inte har för avsikt att invadera Ukraina om man inte blir provocerad att agera för att skydda ryska intressen. Samtidigt utgör den stora ryska truppuppbyggnaden vid Ukrainas östra gräns ett tydligt hot. I december lämnade Ryssland en kravlista som utöver olika restriktioner och krav specifikt för Ukraina också motsätter sig en utökad expansion av NATO, vilket direkt skulle kunna påverka Sveriges möjligheter att delta i NATO-verksamhet och gå med som fullvärdig medlem i NATO.

Som en följd av det spända säkerhetspolitiska läget har priset på olja stigit relativt kraftigt och Brent (M+1) ligger nu omkring sin högsta nivå sedan 2014. Också produktionsbegränsningar från bland andra Nigeria och Libyen har lett till ökade priser och OPEC+ har fortsatt svårt att fylla sina produktionskvoter.

Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är volatila och har sedan den kraftiga prisökningen i slutet av 2021 pressats tillbaka, men påverkas av en oro kring det säkerhetspolitiska läget i östra Europa. Den europeiska LNG-importen har ökat kraftigt men de europeiska naturgaslagren är fortsatt låga.

Både kolpriset och priset på utsläppsrätter inom EU har stigit under 2022, till följd av bland annat rekordlåga kollager och osäkerheter på gasmarknaderna.

* Till följd av tekniska problem skickades årskrönikan ut till prenumeranter först i förra veckan.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

Innehåll

Sammanfattning	1
Oljemarknaden	2
Naturgasmarknaderna	4
Kol och EU ETS	6

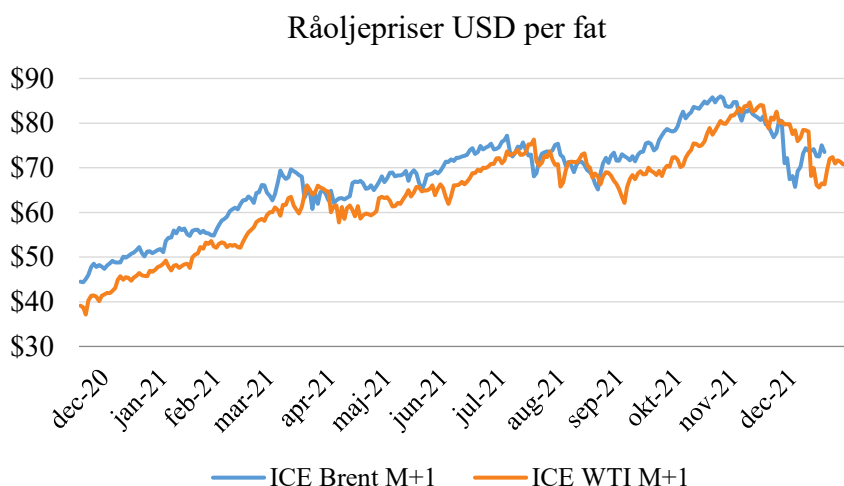
Priser vid stängning den 31/1

Olja	ICE Brent, front month		
	91,21	USD/fat	↑*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	84,67	EUR/MWh	↓*
Kol	ICE AP12, front month		
	178,25	USD/ton	↑*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	89,24	EUR/ton	↑*

* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Oljemarknaden

Under 2022 har oljepriset fortsatt att stiga. I slutet av januari låg Brent omkring sin högsta nivå sedan 2014 och den 31 januari stängde Brent M+1 på USD91,21 per fat.

Källa: Intercontinental Exchange.

Oljepriset stöts av det säkerhetspolitiska läget i östra Europa, där eventuella sanktioner mot Ryssland riskerar att begränsa landets oljeexport. USA och EU har samtalat om lämpliga sanktioner mot Ryssland i det fall Ryssland invaderar Ukraina. Bland annat har nämnts ekonomiska sanktioner, vilket direkt skulle kunna påverka rysk export och import, men också exporthindrande sanktioner. Sådana sanktioner skulle exempelvis kunna begränsa Rysslands tillgång till ny teknik och utrustning, vilket skulle kunna påverka den ryska energisektorn på längre sikt.

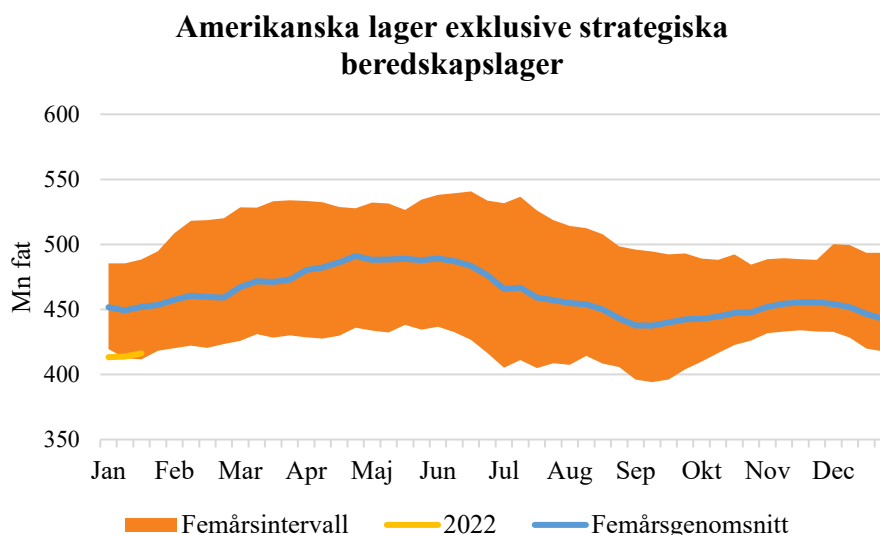
I mitten av januari stärktes priset också när oljeinfrastruktur i Förenade Arabemiraten attackerades. Attacken innebar en mindre effekt på oljeutbudet men ökade oron för mer oroligheter i området. Sedan dess har flera attacker skett mot landet. Iranstödta Houthirebeller i Jemen har tagit på sig attackerna.

Oljepriset har också stärkts av produktionsbegränsningar i bland andra Nigeria och Libyen samt generella problem för flera OPEC+ medlemsländer att fylla sina produktionskvoter. OPEC+ har ökat sin tillåtna produktion med 400 000 fat per dag sedan sommaren men vissa medlemsländer har haft svårigheter att öka sin produktion i enlighet med sin kvotökning. Detta har lett till att den totala produktionsminskningen är större än vad som är avtalat. Det har gjort marknaden orolig för att tillkommande produktion från OPEC+ inte kan möta den växande globala efterfrågan och eventuella produktionsavbrott till följd av konflikt i Östeuropa. Idag onsdag är ett möte inplanerat inom OPEC+ där beslut om att ytterligare öka produktionen kan tänkas komma för att stävja det höga oljepriset. Samtidigt är frågan i vilken utsträckning produktionen kan öka i praktiken.

I den senaste versionen av Oil Market Report från det Internationella energirådet IEA som publicerades den 19 januari justerade IEA bedömningen för den globala

oljemarknaden under 2022 och prognosticerar en stramare marknad jämfört med tidigare rapport. IEA bedömer dock att först kvartalet 2022 kommer speglas av ett visst överutbud. Marknadssituationen bedöms påverkas dels av en starkare efterfrågan och ett något lägre utbud än tidigare bedömning. IEA bedömer dock att utbudet kommer öka markant, med rekordhöga produktionsvolymerna från USA, Kanada och Brasilien. Samtidigt ser produktionen från bland andra Libyen och Nigeria ut att snart vara återhämtad och beroende på OPEC+ beslut kring produktionsminskningsavtalet kan större volymer från exempelvis Saudiarabien vara möjligt. Sammantaget skulle detta kunna ge ett kraftigt utbudstillskott jämfört med 2021, dock med utgångspunkt i låga globala lagernivåer och en växande efterfrågan.

Den amerikanska energimyndigheten EIA rapporterade en viss ökning i de amerikanska kommersiella oljelagren under vecka 2–3 med 500 000 respektive 2,4 miljoner fat. Under de två sista veckorna i december och den första veckan i januari minskade dock lagren med 3,6, 2,1 respektive 4,6 miljoner fat och de amerikanska lagren ligger nu strax inom femårsintervallets nedre gräns.

Källa: EIA.

Även de kommersiella lagren inom OECD är låga och uppgick i november till sin lägsta nivå på sju år. Preliminära siffror för december visar på en ytterligare en minskning om 45 miljoner fat.

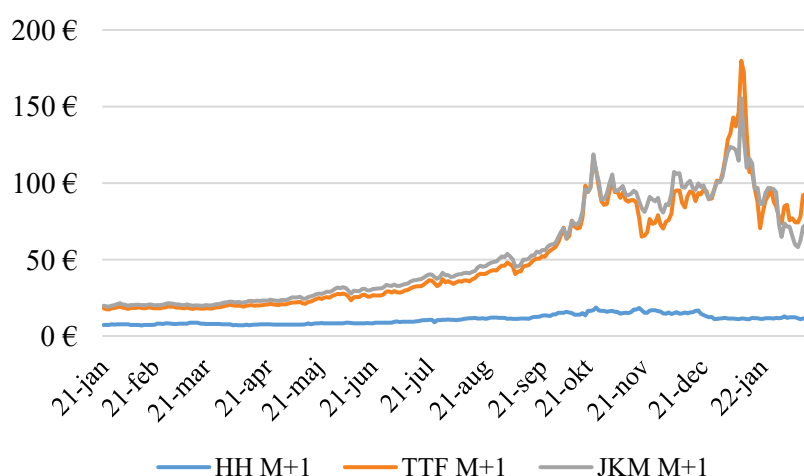
Under den senaste månaden har smittspridningen av omikron ökat kraftigt och antalet insjuknade har varit betydligt högre än tidigare under pandemin. Samtidigt har efterfrågan på olja fortsatt att öka och det har skett en återhämtning i resandet. Prisutvecklingen framöver kommer bland annat att påverkas av den ekonomiska utvecklingen, där det har skett en kraftig återhämtning under 2021 med hög global tillväxt och stark efterfrågan. Samtidigt har ekonomin fått betydande bidrag i form av stora, tillfälliga krisåtgärder och inflationen har ökat. Nu kommer indikationer från flera länder om kommande räntehöjningar, något som kan komma att tynga ned oljepriset något.

Naturgasmarknaderna

Läget för den globala naturgassituationen är fortsatt ansträngt och de europeiska marknaderna påverkas av en oro för det säkerhetspolitiska läget i östra Europa. Priserna på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden är volatila men har sedan den kraftiga prisökningen i slutet av 2021 pressats tillbaka. TTF M+1 stängde i fredags den 28 januari på EUR91,76 per MWh, vilket kan jämföras med rekordpriset på över EUR180 per MWh den 21 december då de ryska gasflödena via rörledningen Yamal Europe upphörde. Priserna på den nordvästeuropeiska marknaden har under 2022 som lägst handlats för EUR73,73 per MWh (stängningspris den 12 januari). Under måndagen den 31 januari pressades priset på TTF M+1 något med anledning av mildare temperaturer och stängde på EUR84,67 per MWh.

Priserna på de europeiska marknaderna påverkas av en oro kring det säkerhetspolitiska läget i östra Europa och de sedan i december mycket låga ryska gasleveranserna. Det är fortsatt inte någon gas som flödar via rörledningen Yamal Europe som går genom Belarus, en av fyra rörledda importvägar för rysk gas till Europa. Detta uppges bero på att Gazprom inte säljer någon extra gas utöver redan kontrakterad gas.

Naturgaspriser EUR per MWh

Källa: Montel.

Samtidigt började LNG-leveranser till Europa att öka i slutet av förra året och har under januari ökat kraftigt och LNG-importen till Europa under januari 2022 ser ut att bli rekordhög. Det är framför allt amerikansk LNG som nu når Europa. Milda vintertemperaturer i Asien har dämpat efterfrågan i Asien och därmed tillåtit alltmer LNG till den europeiska marknaden. Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har sedan andra veckan i januari åter varit lägre än motsvarande kontrakt vid TTF i Europa vilket medför att LNG-laster söker sig till Europa. JKM började dock stiga något under förra veckan med anledning av kallare temperaturer i Asien och stärkta europeiska priser och JKM stängde i fredags den 29 januari på EUR77,55 per MWh.

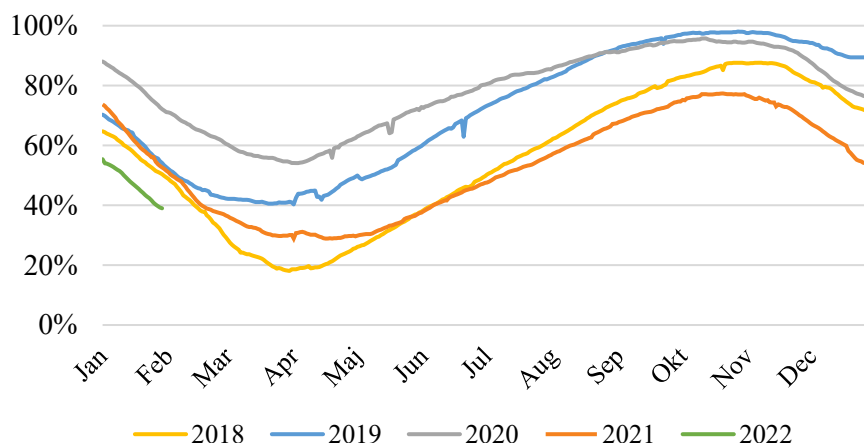
Priset på naturgas i Europa är nu sju gånger högre än i USA. Priset på den amerikanska benchmarkhubben Henry Hub uppgick den 28 januari till EUR13,1 per MWh.

Den ökade LNG-importen till Europa har medfört viss lättnad på den europeiska marknaden men en marknadsoro för försörjningsstörningar överskuggar marknaden med anledning av det säkerhetspolitiska läget i östra Europa.

USA och EU har meddelat i ett gemensamt uttalande i fredags (28/1) att man kommer att samarbeta för fortsatt och tillräckligt gasutbud till Europa från runtom i världen i syfte att undvika försörjningsstörningar. USA och EU uppmanar också större producentländer att ansluta sig att säkerställa att de globala energimarknaderna är stabila och välförsörjda.¹

De europeiska naturgaslagren var den 29 januari till 39 procent fyllda, att jämföra med 53 procent vid samma tid året innan. Under några dagar vid årsskiftet gjordes injiceringar i lagren mot bakgrund av ökat LNG-inflöde men de europeiska naturgaslagren är fortsatt mycket låga för den här tiden på uppvärmningssäsongen.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

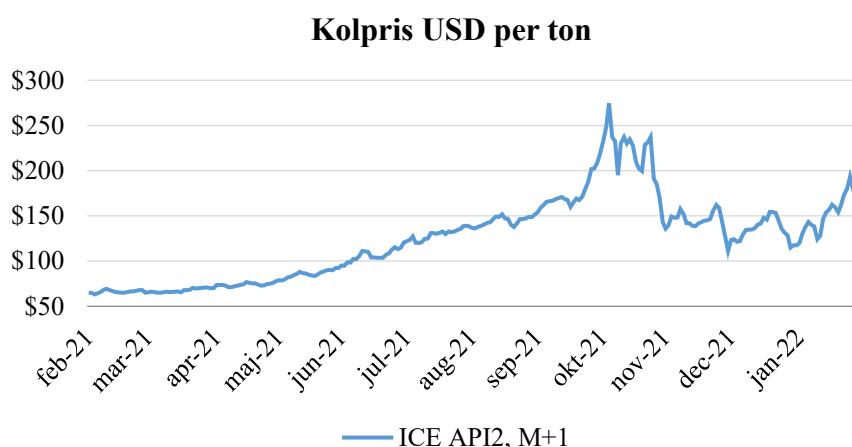

Källa: GSE minus strategiska reserver.

¹ Läs uttalandet i sin helhet [här](#).

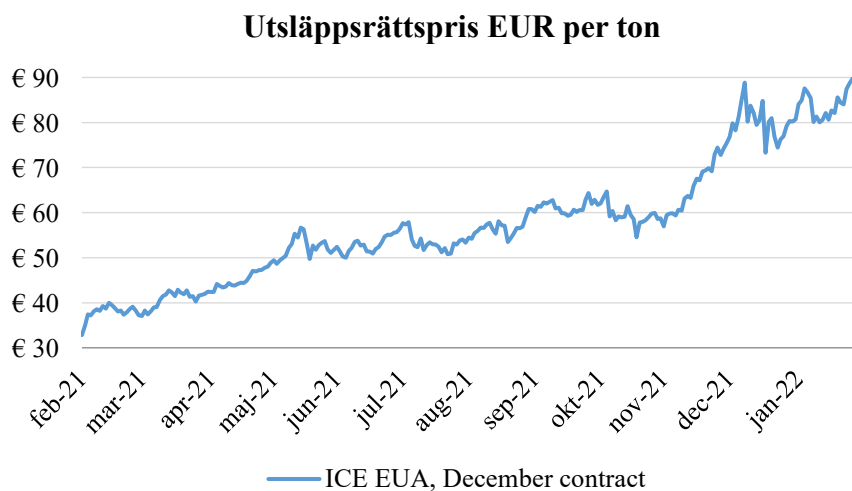
Kol och EU ETS

Kolpriset har generellt ökat sedan årsskiftet och har handlats för i genomsnitt USD153 per ton. De senaste två veckorna har det genomsnittliga priset dock ökat till USD170 per ton i takt med att fyra av de viktigaste kollagren i Europa har visat sina lägsta nivåer på 10 månader. Vädret har dock varit något varmare än normalt vilket kan leda till en minskning i efterfrågan på kol något.

Källa: Intercontinental Exchange.

Priserna på utsläppsrätter varit fortsatt höga sedan årets början och konsekvent handlats för över EUR80 per ton. Priset har också nått sitt högsta pris inom en handelsdag sedan den 9 december om över EUR90 per ton. Priset har påverkats både av EU:s mer ambitiösa gröna policyer och ett minskat utbud på utsläppsrätter men även av osäkerheter på gasmarknaden.

Källa: Intercontinental Exchange.